

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 110/16

Luxembourg, 12. oktober 2016

Sodba v zadevi C-166/15
Aleksandrs Ranks in Jurijs Vasīļevičs

Prvotni pridobitelj kopije računalniškega programa s pripadajočo licenco za neomejeno uporabo lahko kopijo in svojo licenco proda kot rabljeni novemu pridobitelju

Če pa je bil originalni fizični nosilec kopije, ki mu je bil sprva izročen, poškodovan, uničen ali založen, temu naslednjemu pridobitelju brez dovoljenja imetnika pravice ne sme dobaviti svoje varnostne kopije tega programa

V Latviji proti A. Ranksu in J. Vasīļevičsu teče kazenski pregon zaradi, med drugim, nezakonite prodaje del, ki so varovana z avtorsko pravico, v okviru hudodelske združbe in namerne nezakonite uporabe tuje znamke. V letu 2004 naj bi namreč prek spletne trgovine prodajala različne računalniške programe podjetja Microsoft, zaščitene z avtorsko pravico (med drugim različice programa Microsoft Windows in pisarniškega orodja Microsoft Office). Število prodanih izvodov računalniških programov je bilo ocenjeno na več kot 3000, materialna škoda, ki naj bi jo družbi Microsoft s svojo dejavnostjo povzročila A. Ranks in J. Vasīļevičs, pa je ocenjena na 265 514 EUR.

V teh okoliščinah je Rīgas apgabaltiesas Kriminālietu tiesu kolēģija (regionalno sodišče v Rigi, kolegij za kazenske zadeve, Latvija), ki zadevo obravnava, Sodišče vprašalo, ali je treba pravo Unije razlagati tako, da lahko pridobitelj varnostne kopije rabljenega računalniškega programa, ki je zapisan na neoriginalnem materialnem nosilcu, na podlagi pravila o izčrpanju pravice imetnika pravice do distribuiranja, določenega v direktivi Unije¹ tako kopijo proda naprej, če, prvič, je bil originalni materialni nosilec tega programa, ki je bil izročen prvotnemu pridobitelju, poškodovan in če, drugič, je ta prvotni pridobitelj izbrisal svoj izvod te kopije ali jo je prenehal uporabljati.

V današnji sodbi je Sodišče presodilo, da iz pravila o izčrpanju pravice do distribuiranja izhaja, da **imetnik avtorske pravice na računalniškem programu (v tem primeru družbe Microsoft), ki je kopijo tega programa, skupaj z licenco za neomejeno uporabo tega programa, v Uniji prodal na materialnem nosilcu (kot sta CD-ROM ali DVD-ROM), ne more več nasprotovati temu, da prvotni pridobitelj ali nadaljnji pridobitelji to kopijo prodajo naprej, tudi če obstajajo pogodbeno določila, ki nadaljnjo prodajo prepovedujejo.**

Vendar pa se postavljeno vprašanje nanaša na primer, v katerem je kopijo **rabljenega** računalniškega programa, zapisano na neoriginalnem materialnem nosilcu (varnostno kopijo), naprej prodala oseba, ki jo je pridobila pri prvotnem pridobitelju ali od kasnejšega pridobitelja.

Sodišče je ugotovilo, da daje Direktiva imetniku avtorske pravice na računalniškem programu izključno pravico, da opravi ali dovoli trajno ali začasno reproduciranje delov ali celotnega takega programa, s katerim koli sredstvom in v kateri koli obliki, razen če gre za izjeme, določene v Direktivi. Zakoniti pridobitelj kopije računalniškega programa, ki jo je dal na trg imetnik pravice ali je bilo to storjeno z njegovim dovoljenjem, lahko zato ta program kot rabljen program ponovno proda, če ta prodaja ne posega v izključno pravico do reproduciranja, ki jo ima ta imetnik, torej pod

¹ V skladu s pravilom o izčrpanju pravice imetnika pravice do distribuiranja iz Direktive o pravnem varstvu računalniških programov (Direktiva Sveta z dne 14. maja 1991 o pravnem varstvu računalniških programov; 91/250/EGS; UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 114) prva prodaja kopije računalniškega programa v Uniji, ki jo opravi imetnik avtorske pravice ali je opravljena z njegovim dovoljenjem, načeloma izčrpa pravico do distribuiranja te kopije v Uniji.

pogojem, da ta imetnik vsako dejanje reproduciranja tega programa dovoli ali pa da gre za eno od izjem, določenih v tej direktivi.

V zvezi s tem Sodišče opozarja, da Direktiva določa, da osebi, ki ima pravico uporabljati računalniški program, s pogodbo ni mogoče prepovedati izdelave varnostne kopije tega programa, če je slednja potrebna zaradi te uporabe. Pogodbene določbe, ki so v nasprotju s tem pravilom so nične.

Za izdelavo varnostne kopije računalniškega programa pa morata biti izpolnjena dva pogoja. To kopijo mora, prvič, izdelati oseba, ki ima pravico uporabljati ta program, in drugič, izdelava kopije mora biti potrebna zaradi te uporabe.

Sodišče je presodilo, da se mora ta določba, s katero se uvaja izjema od izključne pravice imetnika avtorske pravice na računalniškem programu do reproduciranja, razlagati ozko.

Iz tega izhaja, da se lahko varnostna kopija računalniškega programa izdela in uporabi le za potrebe osebe, ki ima pravico uporabljati ta program, in da zato ta oseba, čeprav je poškodovala, uničila ali založila originalni materialni nosilec tega programa, te kopije ne sme uporabiti za prodajo tega rabljenega programa tretji osebi.

Sodišče je torej presodilo, da je treba Direktivo razlagati tako, da **lahko prvotni pridobitelj kopije računalniškega programa s pripadajočo licenco za neomejeno uporabo kopijo in svojo licenco proda kot rabljeni naslednjemu pridobitelju, če pa je bil originalni materialni nosilec, ki mu je bil sprva izročen, poškodovan, uničen ali založen, temu naslednjemu pridobitelju brez dovoljenja imetnika pravice ne sme dobaviti svoje varnostne kopije tega programa.**

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793